

VALUES AND DIMENSIONS OF PROFESSIONALIZATION OF TEACHERS: INITIAL TRAINING

VALORILE ȘI DIMENSIUNILE PROFESIONALIZĂRII CADRELOR DIDACTICE: FORMAREA ÎNȚĂLĂ

Autori:

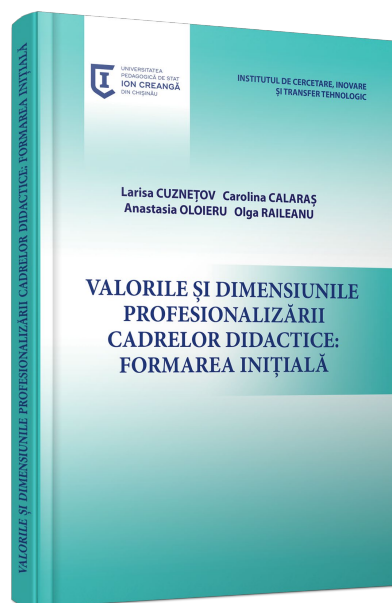
Larisa Cuznețov, dr.hab., prof.univ.; Anastasia Oloieru, dr., lect.univ.; Carolina Calaraș, dr., lect.univ.; Olga Raileanu, dr., conf. univ.

ISBN 978-9975-46-864-0, 108 pagini,

CEP UPSC, 2023, Chișinău, Republica Moldova

Textul monografiei colective semnaleză că problema profesionalizării cadrelor didactice este în centrul atenției teoreticienilor și practicienilor în domeniul științelor educației, însă pe parcurs au apărut varia lucrări și de aceea autoarele au investigat onorabil și aspectele abordate insuficient. Astfel, autoarele au reușit să delimiteze precizări conceptuale, prin concretizarea și argumentarea dimensiunilor valorice ale *cunoașterii științifice* (studiu, informare, conceptualizare, cunoaștere pedagogică, metacogniție, învățare autoreglată etc.), ale orientării strategice și metodologice privind dezvoltarea personală a studenților-pedagogi; ale familiarizării acestora cu educația economică și antreprenorială, pentru a le oferi posibilități de autocunoaștere, autoapreciere, determinare a identității personale și profesionale. Aspectele vizate au fost abordate în perspectiva învățării pe tot parcursul vieții. Cât privește *cunoașterea pedagogică*, aceasta, ca și alte tipuri de cunoaștere, are sfera sa de conținut, operează cu un șir de concepte, legi și legități, axiome, concepții, teorii, viziuni, principii și reguli, valori etc., care țin de procesul instruirii, educației și formării personalității umane. Toate aspectele enumerate sunt structurate în corespundere cu ramurile/disciplinele concrete: didactică, teoria educației, sociologia educației, psihologia educației, istoria educației/ pedagogiei etc.

În scopul inițierii studenților-pedagogi cu specificul cunoașterii pedagogice autoarele consideră că este oportun să-i familiarizăm pe studenți cu cele *trei tipuri de concepte științifice: metrice, clasificatorii și comparative*, întrucât anume cu ele vor opera pe parcursul activității sale (care, la fel, va avea nu

numai caracter teoretic și praxiologic, ci și neapărat, caracter științific). Așadar, se disting *două sisteme conceptuale, cea calitativă și cea cantitativă*, totodată, în științele educației, ca și în alte științe, deosebim *concepte fundamentale și concepte operaționale*. Este evident că cele calitative sunt clasificatorii și comparative, iar conceptele cantitative - sunt cele metrice.

În cadrul dezvoltării cunoașterii pedagogice un rol aparte îl are *filosofia educației*, mai cu seamă, epistemologia acesteia. Important în cunoașterea pedagogică este și compartimentul *filosofia analitică a educației*, care, în cadrul filosofiei educației, se ocupă de studiul și de analiza termenilor, definițiilor, paradigmatelor și teoriilor pedagogice. În esență, sursa de interes a filosofiei analitice a educației este de natură epistemologică și logică, având accentul pus pe contextul descoperirii adevărului pedagogic și a argumentării rezultatelor cunoașterii pedagogice, inclusiv a studierii corectitudinii în valorificarea termenilor pedagogici.

Studiind treptat disciplinele prevăzute în Planurile de învățământ ale facultăților pedagogice, stu-

denții se familiarizează cu conținutul științific al ansamblului de discipline, paralel, își exersează și își formează competențele specifice la nivel de cunoaștere, aplicare și integrare/competențe transversale în domeniile respective, aprofundând și consolidând sistemul lor cognitiv profesional.

Textul monografiei colective cuprinde și contexte privind profesionalizarea inițială a studenților-pedagogi prin prisma formării identității profesionale și valorificării culturii emoționale în perspectiva educației permanente, fundamentate de principii teoretico-aplicative și pe strategii complementare și interdisciplinare de autocunoaștere și de autoacceptare a acestora în procesul de dezvoltare personală.

Autoarele susțin că această monografie va fi accesibilă și utilă studenților, masteranzilor, cadrelor

didactice universitare debutante, și îi îndemnă pe toți aceștia la o lectură participativă, ce ar stimula creativitatea, reflecția personală și cea profesională, ar contribui la sporirea eficienței și la autoactualizarea profesionalizării studenților-pedagogi.

Lucrarea poate fi accesată la Biblioteca Științifică și la Sala de lectură a Centrului de Formare Continuă și Leadership și a Institutului Național pentru Educație și Leadership ale Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”.

Nelu VICOL,

doctor în filologie, conferențiar universitar
Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”,
Chișinău, RM

RECONFIGURING THE SCHOOL LEARNING PROCESS IN THE CONTEXT OF SOCIETAL CHALLENGES

RECONFIGURAREA PROCESULUI DE ÎNVĂȚARE ȘCOLARĂ ÎN CONTEXTUL PROVOCĂRILOR SOCIETALE

Autori:

Frañuzan L., dr., conf.cercet.; Callo T., dr.hab., prof.univ.; Bălci V., dr., conf.cercet.; Hadîrcă M., dr., conf.cercet.; Străistari-Lungu C., dr.; Achiri I., dr., conf.univ.; Bocancea V., dr., conf.univ.; Petrovski N., dr.hab., conf.univ.; Morari M., dr. conf.univ.

ISBN 978-9975-46-860-2. 305 pag.,

CEP UPSC, Chișinău, Republica Moldova

Actualitatea și importanța textului monografiei colective sunt determinate de multiplele schimbări în societate, în sistemul și în procesul educațional. Societatea cunoașterii sau societatea învățării în care trăim, consideră autorii monografiei, are nevoie de o cultură a învățării, iar o cultură a învățării este sinonimă cu educația. Reconfigurarea procesului de învățare susține ideea de schimbare și se orientează spre o reconfigurare prin prisma culturii învățării, prin formarea competențelor-cheie ca factori de decizie a educațiilor.

O altă idee promovată de autorii monografiei ține de faptul că societatea actuală solicită o abordare funcțional-pragmatică a învățării și o concentrare pe ceea ce este *esențial* pentru viață, când formarea pedagogică, privită în ansamblul ei, se confruntă cu multiple provocări generate de problematica lumii contemporane. Analiza studiilor de impact asupra educației arată că în actualul proces de dezvoltare curriculară ar trebui să se țină seama cel puțin de trei tendințe ce se manifestă acum pe plan internațional: statuarea competențelor-cheie la baza dezvoltării curriculumului școlar, care pot servi ca filtru în esențializarea cunoștințelor; abordarea integrată a conținuturilor instruirii prin conexiuni inter- și trans-disciplinare realizate în scop de optimizare a învățării; deschiderea tot mai largă a educației și formării spre inserția socială.

Deoarece condițiile sociale devin premise definitorii ale contextului învățării, scopul cercetărilor

realizate a urmărit reconfigurarea procesului de învățare școlară prin intervenții corective ale eventualelor lipsuri sau dezavantaje. În ideea de reconfigurare a învățării în direcția calității și eficienței, autorii monografiei s-au orientat spre modele, concepte, noțiuni, soluții care „să adâncească umanitatea” educațiilor, evitându-se legile economiei de piață și punând în prim-plan formarea elevilor conștienți.

Structura monografiei colective este echilibrată, orientată spre obiectivele clar definite ale proiectului de cercetare. Sunt explicitați termenii-cheie specifici problemelor tratate în cadrul monografiei: *cultura învățării, agentivitatea, literația, canonul învățării, competențele-cheie, conexiunile inter- și trans-disciplinare, aria curriculară, învățarea pragmatică, învățarea integrată, învățarea prin comunitate și comunitate, afectivitatea, abordarea interacțională, educația STEM/STEAM, învățarea prin arte, reconstrucția formativă* ș.a.

Concluziile capitolelor sunt logice, clare.

Stilul autorilor monografiei este sobru.

Referințele bibliografice sunt adecvate și suficiente.

Complexitatea teoretico-practică a problemelor

abordate, care fundamentează ideea reconfigurării, reprezintă o invitație la reflecții serioase pentru cercetătorii în domeniu, pentru doctoranzi, pentru studenți, profesori, părinți.

În felul acesta credem că lucrarea este *de un real folos*, mai ales didacticienilor, acelor care se confruntă zilnic cu problemele educației/învățării eficiente.

Lucrarea poate fi accesată la Biblioteca Științifică și la Sala de lectură a Centrului de Formare Conti-

nuă și Leadership și a Institutului Național pentru Educație și Leadership ale Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”.

Adrian GHICOV,
doctor habilitat în pedagogie,
conferențiar cercetător,
Universitatea Pedagogică de Stat
„Ion Creangă”, Chișinău, Republica Moldova